

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
30 серпня 2021 року,
протокол № 1.

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

_____ 2021 року

М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 293 Міжнародне право
галузі знань 29 Міжнародні відносини

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИКИ:

професор кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування, доктор
економічних наук, доцент
_____ 2021 року

_____ Павло ІЖЕВСЬКИЙ

Доцентка кафедри публічного управління та
адміністрування, кандидатка економічних
наук, доцентка
_____ 2021 року

_____ Олена ХИТРА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
27 серпня 2021 року, протокол № 1 .

Завідувач кафедри, доктор наук з державного
управління, кандидат економічних наук,
доцент
_____ 2021 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук
_____ 2021 року

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
28 серпня 2021 року, протокол № 1 .

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка
_____ 2021 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни	–	4
2.	Заплановані результати навчання	–	5
3.	Програма навчальної дисципліни	–	7
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	11
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 11
	4.2.	Аудиторні заняття	– 12
	4.3.	Самостійна робота студентів	– 12
5.	Методи навчання та контролю	–	12
6.	Схема нарахування балів	–	12
7.	Рекомендовані джерела	–	13
	7.1.	Основні джерела	– 13
	7.2.	Допоміжні джерела	– 13
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	14

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 29 Міжнародні відносини
2. Код і назва спеціальності	– 293 Міжнародне право
3. Назва спеціалізації	– спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	– Міжнародні економічні відносини
5. Тип дисципліни	– вибіркова
6. Код дисципліни	– ВДПП 2.2.9
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– третій
10. Семестр	– п'ятий
11. Обсяг вивчення дисципліни:
загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3,0 / 90
аудиторні заняття (годин)	– 44
% від загального обсягу	– 48,9
лекційні заняття (годин)	– 24
% від обсягу аудиторних годин	– 54,5
семінарські заняття (годин)	– 20
% від обсягу аудиторних годин	– 45,5
самостійна робота (годин)	– 46
% від загального обсягу	– 51,1
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 2,44
самостійної роботи	– 2,56
12. Форма семестрового контролю	– екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ОДЗП 1.1.1 Економічна теорія
ОДПП 1.2.8 Інституційне право Європейського Союзу
2) супутні дисципліни	– ОДПП 1.2.10 Матеріальне право Європейського Союзу
ОДПП 1.2.11 Міжнародне публічне право
ВДПП 2.2.10 Міжнародний бізнес
3) наступні дисципліни	– ОДПП 1.2.15 Міжнародне економічне право
ОДПП 1.2.16 Міжнародне приватне право
ОДПП 1.2.17 Міжнародний комерційний арбітраж
ВДПП 2.2.11 Теорія міжнародних бізнес-транзакцій
ВДПП 2.2.12 Вступ до міжнародного і європейського контрактного права
ВДПП 2.2.13 Міжнародне природоресурсне право
ВДПП 2.2.14 Міжнародне екологічне право
ВДПП 2.2.23 Міжнародне фінансове право
ВДПП 2.2.24 Економічне право Європейського Союзу
ВДПП 2.2.27 Міжнародне гуманітарне право
ВДПП 2.2.28 Міжнародне право інтелектуальної власності
ВДПП 2.2.29 Право міжнародних організацій
ВДПП 2.2.30 Правові основи європейської інтеграції
ВДПП 2.2.32 Міжнародне митне право
14. Мова вивчення дисципліни	– українська

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни:

Загальні компетентності

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність працювати в міжнародному контексті.

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства.

Фахові компетентності

Здатність розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, форми та способи їх реалізації, типи та види міжнародних акторів, їх роль в сучасних міжнародних відносинах та міжнародній політиці.

Вміння характеризувати природу та джерела зовнішньої політики держави, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішньої політики та функціонування інститутів зовнішньої політики.

Здатність до юридичного супроводу основних видів зовнішньоекономічних операцій і міжнародної економічної взаємодії.

Уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права.

Результати навчання:

Здатність досліджувати ситуації, факти та проблеми у світовому соціумі з метою пояснення, прогнозування, та регулювання політико-правових процесів.

Здатність демонструвати знання та глибоке розуміння фактів, джерел, принципів, доктрин, теорій, механізмів, пов'язаних із явищами та процесами у міжнародному середовищі.

Уміння здійснювати комплексний аналіз та оцінку правових ситуацій з урахуванням юридичних, соціальних, політичних та інших факторів

<i>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</i>
<i>1. Знання</i> <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо))</i>
1.1) відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату з міжнародних економічних відносин;
1.2) називати етапи становлення та розвитку світового господарства;
1.3) називати форми і види міжнародного поділу праці, спеціалізації і кооперування виробництва;
1.4) знати структуру міжнародних економічних відносин;
1.5) називати світові центри інтеграційних процесів.
<i>2. Розуміння</i> <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть міжнародних економічних відносин;
2.2) розуміти специфіку дії економічних законів і закономірностей на міжнародному рівні;
2.3) пояснювати сутність міжнародної торгівлі та її місце в системі міжнародних економічних відносин;

2.4) пояснювати сутність і форми міжнародного інвестування;
2.5) пояснювати сутність міжнародних науково-технічних відносин.
3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач))</i>
3.1) знаходити спільне та відмінності в діяльності основних світових центрів інтеграційних процесів;
3.2) виявляти переваги та проблеми різних торгово-економічних союзів;
3.3) виявляти переваги та проблеми світового грошового ринку;
3.4) виявляти переваги та проблеми світового ринку цінних паперів;
3.5) знаходити спільне та відмінності в діяльності міжнародних економічних організацій.
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) аналізувати господарські зв'язки між державами, крупними корпораціями, кредитно-фінансовими установами;
4.2) аналізувати стан і тенденції розвитку системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й перспективи їх розвитку;
4.3) аналізувати міжнародну науково-технічну діяльність;
4.4) досліджувати міжнародну інвестиційну діяльність;
4.5) аналізувати стан міжнародного регулювання трудової міграції.
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) аргументувати необхідність входження України в світовий економічний простір;
5.2) планувати показники природно-географічного середовища функціонування міжнародних економічних відносин;
5.3) планувати показники економічного середовища функціонування міжнародних економічних відносин;
5.4) розробляти стратегію політико-правового середовища функціонування міжнародних економічних відносин;
5.5) розробляти стратегію соціально-культурного середовища функціонування міжнародних економічних відносин.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінити вплив зовнішньої торгівлі на функціонування економіки України;
6.2) оцінити розвиток міжнародної міграції робочої сили;
6.3) рейтингувати види зовнішньоторговельних операцій країн;
6.4) порівнювати глобальні проблеми світового господарства та України;
6.5) оцінити рівень міжнародної економічної інтеграції України.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) розробляти шляхи вирішення глобальної продовольчої проблеми;
7.2) прогнозувати економічні аспекти вирішення екологічних проблем;
7.3) пропонувати шляхи вирішення глобальної енергетичної проблеми;
7.4) прогнозувати економічні наслідки вступу країн в торгово-економічні союзи;
7.5) пропонувати шляхи інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Міжнародні економічні відносини як навчальна дисципліна і економічна категорія

Предмет і завдання курсу «МЕВ». Середовище МЕВ та характеристика факторів політико-правового середовища.

Сутність, об'єкти і суб'єкти МЕВ, рівні розвитку. Правові системи сучасності у МЕВ та форми політичного управління. Економічні закони і принципи розвитку МЕВ.

Міжнародне економічне середовище та його чинники (географічні, природнокліматичні, економічні). Класифікація національних економік в системі МЕВ.

Зміст, форми і передумови міжнародних економічних відносин (МЕВ). Міжнародний поділ праці: спеціалізація та кооперація виробництва. Показники економічного розвитку: система національних рахунків.

Тема 2. Світове господарство та особливості його розвитку

Етапи становлення світового господарства. «Вашингтонський консенсус» Регіоналізація національних економічних систем в умовах глобалізації (Європейський Союз (ЄС), Північноамериканська зона вільної торгівлі (NAFTA), Асоціація держав Південно-Східної Азії (ASEAN)), Спільний ринок країн Південної Америки (MERCOSUR), Азіатсько-Тихоокеанське економічне співтовариство (АПЕК).

Градуалістська модель трансформації постсоціалістичних економік. «Шокова терапія».

Розвиток глобальних економічних процесів в контексті сучасних цивілізаційних концепцій. Концепція Е. Тоффлера. Теорія мегатенденцій Дж. Несбіта та П. Абурдена. Моделі (знаково-сміслові ланцюги) сучасної економічної цивілізації. Концепція протистояння цивілізацій С. Гантінгтона. Світ системне ядро або «ядро» світ-економіки.

Проблеми інтеграції економіки України в світове глобальне господарство.

Тема 3. Еволюція міжнародних економічних відносин та глобалізація світової економіки

Особливості зовнішньоекономічних відносин держав стародавнього світу. Зародження та розвиток міжобщинних господарських зв'язків. Міжнародні торговельні зв'язки стародавнього світу.

Міжнародні економічні відносини епохи феодалізму. Зовнішньоекономічні зв'язки Київської Русі та Гетьманської держави. Зовнішньоекономічні зв'язки країн Сходу – Китаю, країн Південних морів, Середньої та Центральної Азії, Арабського Сходу. Колоніальний період формування МЕВ. Епоха Великих географічних відкриттів та їх вплив на розвиток МЕВ.

Новий (неоколоніальний) період розвитку світогосподарських зв'язків. Особливості дії економічних законів і закономірностей на міжнародному рівні. Центробіжні тенденції в МЕВ. Роль міжнародних рейтингів в оцінці стану економічного середовища. Політико-правове середовище. Особливості взаємодії політики й економіки в МЕВ. Політичні інтереси країн та регіонів. Політична стабільність і політичні ризики. Правові регулятори МЕВ. Соціально-культурне середовище і його значення в розвитку МЕВ. Інфраструктура сучасних МЕВ. Роль транспорту й інформаційно-комунікаційних систем у розвитку МЕВ.

Тема 4. Міжнародна торгівля в системі міжнародних економічних відносин

Основні теорії розвитку міжнародної торгівлі. Теорія меркантилізму: сутність, значення та обмеженість. Теорія порівняльних переваг: основні положення та недоліки. Теорія співвідношення чинників В. Леонтьєва. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі: теорія життєвого циклу продукції, теорія економії на масштабах виробництва, теорія представницького попиту С. Ліндера.

Особливості сучасної міжнародної торгівлі. Міжнародна торговельна політика. Ціноутворення на світовому ринку. Ціна як важливий показник кон'юнктури товарних ринків. Світова ціна, її ознаки. Ціноутворювальні фактори. Множинність цін на світовому

ринку. Приховані види торговельних обмежень та фінансові методи міжнародної торгівлі. Світові ринки товарів і послуг. Франчайзинг у системі міжнародних послуг.

Міжнародні товарні номенклатури. Штрихові коди. Міжнародна асоціація товарної нумерації «GS1». Асоціація «GS 1-Україна».

Міжнародні аукціони. Особливості біржової торгівлі, її еволюція, організація і функції. Біржові товари. Найбільші міжнародні товарні біржі, їх вплив на міжнародну торгівлю. Види біржових угод. Консигнаційна торгівля.

Економічні наслідки введення мита в міжнародній торгівлі. Проблеми участі України в міжнародній торгівлі послугами. Торгівля товарами і послугами в групах BRIC, T1CK, MIST, VIMBENT. Географічна і товарна структура міжнародної торгівлі.

Тема 5. Міжнародний рух чинників виробництва в системі міжнародних економічних відносин

Сутність та форми міжнародного руху капіталу, прямі іноземні інвестиції. Міжнародні портфельні інвестиції, міжнародне кредитування. Форми прямих іноземних інвестицій та необхідність їх виокремлення. Наслідки здійснення прямих іноземних інвестицій. Форми міжнародного кредиту та виникнення міжнародної заборгованості. Міжнародний лізинг, його види. Головні країни-експортери лізингових послуг. Значення міжнародного лізингу в МТ та міжнародній інвестиційній діяльності. Факторинг і форфейтинг як інструменти фінансування міжнародних бізнес-операцій. Основні етапи міграції робочої сили.

Міжнародний консалтинг. Міжнародний аутсорсинг. Міжнародні телекомунікаційні, фінансові, страхові послуги.

Міжнародна міграція робочої сили: причини та центри притягання. Наслідки переміщення людських ресурсів.

Міжнародна передача технологій: сутність та форми. Роль ліцензійної торгівлі, об'єкти ліцензій. Торгівля інжиніринговими послугами.

Тема 6. Міжнародні регулятори руху чинників виробництва

Регулювання міжнародних торговельних відносин. Діяльність міжнародних торговельних організацій. ГАТТ (Генеральна угода з тарифів і торгівлі) та ЮНКТАД (Конференція ООН з питань торгівлі й розвитку). Перетворення ГАТТ на Світову організацію торгівлі (СОТ).

Багатостороння агенція з гарантії інвестицій (БАГІ) в регулюванні міжнародного інвестування. Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів (МЦУІС).

Регулювання міжнародного технологічного обміну. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (угода ТРІПС).

Регулювання міжнародної міграції робочої сили. Міжнародна організація праці (МОП): причини виникнення та історія розвитку. Цілі, завдання, структура та основні напрямки діяльності МОП. Програми стимулювання еластичності ринку праці і забезпечення зайнятості населення. Гнучкість ринку праці. Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили в Україні.

Загальні закономірності створення світового ринку робочої сили, головні регіони і центри її міжнародного тяжіння й експорту. Міжнародні монополії і ринок праці. Форми і засоби експлуатації робочих-іммігрантів. Вплив міжнародної економічної інтеграції на інтернаціоналізацію ринку праці.

Європейська патентна організація: порядок роботи та регулювання міжнародного технологічного обміну. Світова організація інтелектуальної власності. Регулювання умов використання товарних знаків, Мадридська угода про їх міжнародну реєстрацію.

Міжнародні стратегічні альянси (МСА). Роль МСА у сучасному науково-технічному міжнародному співробітництві.

Реорганізація КОКОМ (Координаційна рада з експортного контролю). Значення торговельних угод у сучасних умовах. Діяльність Міжнародної торговельної палати.

Регулювання МЕВ у сфері послуг. Роль та механізми регулювання міжнародної торгівлі послугами у форматі ГАТС.

Тема 7. Валютна структура міжнародних економічних відносин

Сутність валюти й валютного курсу. Система золотодевізного стандарту. Бреттон-Вудська валютна система. Ямайська валютна система. Принципи Європейської валютної системи. «Змія в тунелі». Проблеми формування валютного союзу ЄС. Єдина валюта – євро. Роль долара як світової валюти. Еволюція ролі та перспективи золота в міжнародних валютно-фінансових відносинах. Проблема диверсифікації міжнародних валютних резервів. Місце України в світовій валютній системі.

Прогнозування валютного курсу. Розрахункові види валютних курсів. Види валютних курсів за ознакою ступеня гнучкості. Конвертованість національної валюти. Сутність валютних відносин та валютної політики.

Організаційні засади міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків: розрахунки векселями та чеками у міжнародних розрахунках, інкасова форма, банківські перекази, документарний акредитив, система відкритих рахунків, розрахунки з використанням пластикових карток, авансовий платіж.

Платіжний баланс та його елементи. Платіжний баланс як індикатор взаємин національної економіки з зовнішнім світом. Методи балансування платіжного балансу. Нестабільність міжнародних розрахунків і основні проблеми платіжних балансів країн світу.

Тема 8. Світова фінансова система та принципи її функціонування

Світовий фінансовий ринок: суть, структура та особливості. Типи фінансових систем.

Світова фінансова система та її учасники. Рух позичкового капіталу: інституційні суб'єкти світового ринку капіталів.

Світові фінансові центри та офшорні зони. Передумови створення міжнародних фінансових центрів. Типи офшорних фінансових центрів.

Міжнародні фінансові потоки. Нью-Йоркський фінансовий центр та його зв'язок з міжнародними фінансовими ринками. Особливості та характеристики діяльності Лондонського фінансового центру в Європі. Особливості Токійського фінансового центру.

Тема 9. Міжнародні ринки кредиту та цінних паперів

Сутність міжнародного кредитного ринку. Основні види кредитних угод. Кредитні міжбанківські ставки. Ринок єврокредитів. Операції сек'юрітизації. Фактори розвитку євrorинку та його сектори. Валютна й інституціональна структура СРПК. Система СВІФТ.

Роль транснаціональних банків у розподілі та перерозподілі міжнародних позичкових ресурсів.

Регіональні зміни у сфері зовнішніх запозичень. Проблеми зовнішньої заборгованості у МЕВ. Форми, структура і масштаби зовнішньої заборгованості. Інструменти управління зовнішнім боргом країн. Проблема заборгованості і значення іноземних кредитів для економічного розвитку України.

Фондовий ринок та ринок цінних паперів. Міжнародний ринок титулів власності. Валютно-фінансові умови міжнародного кредиту. Суть міжнародної офіційної допомоги країнам, що розвиваються.

Система інфраструктурного забезпечення міжнародного ринку цінних паперів як його інституційної основи. Еволюція поглядів на механізм функціонування міжнародного ринку цінних паперів у контексті його інституційного аналізу. Інституційні та макроекономічні фактори розвитку міжнародного ринку цінних паперів. Порівняльний аналіз систем регулювання міжнародного ринку цінних паперів у розвинених країнах та у країнах, що розвиваються.

Тема 10. Міжнародні корпорації у світовому господарстві

Суб'єкти міжнародного бізнесу. Еволюція міжнародних корпорацій. Сутність поняття «транснаціональна корпорація» (ТНК). Відмінності між ТНК і багатонаціональними корпораціями (БНК). Поняття глобальної корпорації. Діяльність диверсифікованих глобальних компаній.

Теорії ТНК: теорія міжнародного менеджменту Дж. Файєрвезе, орієнтована на трансфер ресурсів (багатонаціональний вимір); теорія глобальної конкуренції М. Портера; ресурсорієнтована теорія ТНК; теорія операційної гнучкості Б. Когута; постмодерністські теорії міжнародного менеджменту.

Ідеально-типові організаційні моделі транснаціональних компаній: координована федерація, децентралізована федерація, централізована стратегія вузлового пункту, інтегрована мережа. Еволюція організаційних форм і координаційних інструментів у ТНК. Основні види розподілу повноважень у керівництві зарубіжними операціями: «домашня» орієнтація, експортно-імпортна орієнтація, міжнародна орієнтація, мультинаціональна орієнтація.

Стратегії організаційного розвитку міжнародних корпорацій. Угоди злиття /поглинання. Особливості створення та функціонування міжнародних стратегічних альянсів.

Процедури і рівні стратегічного планування у міжнародній фірмі. Корпоративні стратегії розвитку міжнародних корпорацій. Корпоративні стратегії здійснення закордонних операцій. Корпоративні стратегії глобальної діяльності. Стратегії структурних підрозділів ТНК. Типізація стратегій міжнародної конкурентоспроможності. Поняття міжнародної портфельної стратегії.

Специфіка оподаткування ТНК, механізми трансферного ціноутворення та офшорного підприємництва. Наддержавне регулювання ТНК. Основні напрямки зобов'язань ТНК, відображені в Угоді про ТНК країн-членів ОЕСР. Взаємодія ТНК і національних економік. Вплив діяльності ТНК на економіку країни базування та приймаючої країни. Політика приймаючих слаборозвинутих країн щодо інвестиційних проектів ТНК. Соціально-економічні наслідки діяльності ТНК.

Тема 11. Спеціальні економічні території у системі міжнародних економічних відносин

Сутність і цілі формування спеціальних економічних територій (СЕТ). Типи спеціальних економічних територій. Механізм регулювання стимулів в межах СЕТ. Валютно-фінансовий механізм спеціальних економічних територій. Світова практика розв'язання соціально-економічних проблем за допомогою СЕТ та її застосування в Україні.

Тема 12. Інтеграційні та глобалізаційні виміри міжнародних економічних відносин

Сутність та етапи інтернаціоналізації господарського життя. Поглиблення інтернаціоналізації господарського життя в умовах глобальної трансформації.

Сутність інтеграційних процесів у світовому господарстві. Фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції. Форми, рівні, типи та етапи розвитку міжнародної економічної інтеграції. Вплив інтеграційних процесів на систему МЄВ. Міжнародна інтеграція в Європі (Європейський Союз). Єврорегіони у системі міжнародного співробітництва.

Сутність та основні ознаки глобалізації сучасного світового господарства. Наслідки глобалізації та антиглобалізм.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ин.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ин.зав.	СРС
1.	Міжнародні економічні відносини як навчальна дисципліна та економічна категорія	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
2.	Світове господарство та особливості його розвитку	7	2	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-
3.	Еволюція міжнародних економічних відносин і глобалізація світової економіки	8	2	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-
4.	Міжнародна торгівля в системі міжнародних економічних відносин	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
5.	Міжнародний рух чинників виробництва в системі міжнародних економічних відносин	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
6.	Міжнародні регулятори руху чинників виробництва	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
7.	Валютна структура міжнародних економічних відносин	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
8.	Світова фінансова система та принципи її функціонування	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
9.	Міжнародні ринки кредиту та цінних паперів	7	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
10.	Міжнародні корпорації у світовому господарстві	7	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
11.	Спеціальні економічні території у системі міжнародних економічних відносин	7	2	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-
12.	Інтеграційні та глобалізаційні виміри міжнародних економічних відносин	7	2	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-
	Всього годин:	90	24	20	-	-	46	-	-	-	-	-	-

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до окремих тем.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. Виконання індивідуальних завдань є обов'язковим для усіх студентів.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація матеріалу;
- 3) дискусійні обговорення проблемних питань.

На семінарських (практичних заняттях) застосовуються:

- 1) доповіді за питаннями винесеними на семінарські заняття;
- 2) тестування за питаннями теми;
- 3) розв'язування ситуативних завдань та задач.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни може проводитися у таких формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у письмовій формі;
- 4) розв'язування задач.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену.

Структура екзаменаційного білета містить три теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Амеліна І.В., Попова Т.Л., Владимиров С.В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2013. 256 с.
2. Голіков А.П., Довгаль О.А. Міжнародні економічні відносини: підручник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 602 с.
3. Дергачова В.В., Згуровський О.М., Манаєнко І.М. Міжнародні економічні відносини: практикум. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. 80 с.
4. Козак Ю.Г., Спорець Т., Заєць М.А. Міжнародні економічні відносини: запитання та відповіді: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 332 с.
5. Міжнародні економічні відносини: підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с.
6. Патица Н.І., Мартинюк О.В., Кучеренко Д.Г. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2013. 560 с.
7. Шталь Т.В., Козуб В.О., Артеменко В.С. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Харків: «Видавництво «Форт», 2015. 364 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 268 с.
2. Герасимчук В.Г., Войтко С.В. Міжнародна економіка: навчальний посібник. Київ: Знання, 2009. 302 с.

3. Горбач Л.М., Плотников О.В. Міжнародні економічні відносини: підручник. Київ: Кондор, 2005. 266 с.
4. Дідківський М.І. Міжнародний трансфер технологій: навчальний посібник. Київ: Знання, 2011. 366 с.
5. Карасьова Н.А. Глобалізація світового господарства та її сучасні характеристики. *Інноваційна економіка*. 2015. № 1. С. 28–32.
6. Ковальчук К.Ф., Козенков Д.Є., Момот Ю.Г. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 150 с.
7. Крилова Н.В. Міжнародна торгівля: навчальний посібник. Київ: Знання, 2008. 365 с.
8. Кукарцев О. Дослідження і теоретизування глобалізації: до історії питання. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2014. Вип. 26. С. 27–31.
9. Лук'яненко Д.Г., Поручник А.М., Столярчук Я.М. Міжнародна економіка: підручник. Київ: КНЕУ, 2014. 762 с.
10. Міжнародна економіка: навчальний посібник / Л.С. Шевченко, О.А. Гриценко, Т.М. Камінська та ін. ; за заг. ред. С.М. Макухи. Харків: Право, 2012. 192 с.
11. Міжнародна економіка: підручник / За ред. А.О. Задой, В.М. Тарасевича. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 416 с.
12. Міжнародна економічна діяльність України: підручник / За заг. ред. Ю.В. Макогона. Київ: Освіта України, 2009. 564 с.
13. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник / За ред. І.В. Багрової. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 384 с.
14. Міжнародна інвестиційна діяльність: підручник / За ред. д. е. н., проф. Д.Г. Лук'яненка. Київ: КНЕУ, 2003. 387 с.
15. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: підручник. Київ: КНЕУ, 2003. 948 с.
16. Основи міжнародної торгівлі: навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, К.І. Ржепішевського. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 656 с.
17. Передрій О.С. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Київ: Знання, 2008. 264 с.
18. Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція України у світове господарство: кол. монографія / І.М. Посохов, П.Г. Перерва, О.Д. Матросов та ін.. Харків: НТУ «ХПІ», 2016. 450 с.
19. Ушакова Н.Г., Савицька Н.Л. Міжнародне ціноутворення: навчальний посібник. Київ: Професіонал, 2004. 218 с.
20. Шкодіна І.В. Сучасні тенденції самоорганізації світової економічної системи. *Економіка України*. 2012. № 9. С. 70–77.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України. Офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.kmu.gov.ua>.
3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Международная организация по стандартизации (International Organization for Standardization, ISO) [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.iso-eu.com.ua>.
5. Інкотермс. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу:

http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/988_007.

6. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org/>

7. Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bis.org/>

8. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/>

9. Офіційний сайт Міжнародної фінансової корпорації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifc.org/>

10. Офіційний сайт Світової асоціації фондових бірж [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.world-exchanges.org/>

11. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

12. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>